

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Ανισότητες-Φτώχεια-Πείνα

Καταπολεμούμε τις ανισότητες μέσα από τη βιώσιμη ανάπτυξη

Ξανθή Αλμπανάκη

Φιλοσοφία –Σκοπιμότητα προγράμματος

Η Ατζέντα 2030 του ΟΗΕ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη προσεγγίζει μία σειρά κρίσιμων ζητημάτων, μεταξύ άλλων την εξάλειψη των ανισοτήτων, την επίτευξη μηδενικής φτώχειας και πείνας, που οι μαθητές/-τριες του 21^{ου} αιώνα θα πρέπει να γνωρίζουν ως ενεργοί μελλοντικοί πολίτες του αύριο. Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Δεξιοτήτων έχει σκοπό να ευαισθητοποιήσει τους/τις μαθητές/-τριες Γυμνασίου στα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι σήμερα παγκοσμίως αλλά και στη χώρα τους με έμφαση στο φαινόμενο των ανισοτήτων, της φτώχειας και της πείνας και στη συνέχεια να προτείνουν μικρής κλίμακας δράσεις.

Η πρόταση περιέχει εκπαιδευτικές δραστηριότητες, μεταξύ των οποίων δραστηριότητες: α) για δια ζώσης ή σύγχρονη/ασύγχρονη εξ αποστάσεως διδασκαλία, β) βιωματικές δραστηριότητες, γ) βασισμένες στις ρουτίνες σκέψης και τα εργαλεία διαλόγου, δ) που προωθούν τη συνεργασία και την ομαδική προσπάθεια, ε) που εξοικειώνουν με την επιστημονική μεθοδολογία, στ) που βασίζονται σε περιβάλλοντα βασισμένα σε πραγματικές καταστάσεις (μελέτες περίπτωσης, επίλυση προβλήματος), ζ) που παρέχουν πολλαπλές αναπαραστάσεις της πραγματικότητας, η) εστιασμένες στα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες των μαθητών/-τριών με αξιοποίηση της τεχνολογίας και του ψηφιακού γραμματισμού.

Το Πρόγραμμα καλλιεργεί ποικίλες δεξιότητες των μαθητών/-τριών (ψηφιακές δεξιότητες, δεξιότητες Ζωής και Μάθησης) με έμφαση στις δεξιότητες του Νου αξιοποιώντας σε μεγάλο βαθμό τις ρουτίνες σκέψης και εργαλεία διαλογού. Με τη χρήση εικόνων ο/η μαθητής/-τρια δημιουργεί σαφείς παραστάσεις, τις οποίες και διατηρεί, εφόσον κατά τον χρόνο λήψης τους είχε προκληθεί ζωηρό ενδιαφέρον, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζεται η εποπτεία.

Η μάθηση είναι αποτέλεσμα των προσωπικών εμπειριών και ερμηνειών του υποκειμένου και κατά την κοινωνικοπολιτισμική θεωρία είναι και αποτέλεσμα αλληλεπίδρασης και συμμετοχής σε κοινωνικές ομάδες (Dagdilelis&Egarchou, 2011). Επιχειρείται έτσι, στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα Δεξιοτήτων, η δημιουργία γνώσης μέσα από αυθεντικές καταστάσεις (Jonassen, 2010). Η γνώση τοποθετήθηκε σε πολλαπλά πλαίσια, προετοιμάζοντας τη μεταφορά της σε νέα πλαίσια και παράλληλα τη δημιουργία γνωστικής ευελιξίας. Επιπλέον, στο σκεπτικό της ανάπτυξης κάθε εργαστηρίου υιοθετήθηκε η εφαρμογή της αρχής του «προσιτού», της μετάβασης δηλαδή από το γνωστό στο άγνωστο, από το απλό στο πιο σύνθετο, από το εύκολο στο πιο δύσκολο, από το συγκεκριμένο στο γενικό.

Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Δεξιοτήτων έχει μεγάλη ευελιξία καθώς μπορεί να αξιοποιηθεί ολόκληρο ή τμηματικά. Μπορεί επίσης να προσαρμοστεί στα ενδιαφέροντα και κλίσεις των μαθητών/-τριών, ως προς τις επιμέρους θεματικές (π.χ. επιλογή διαφορετικών στόχων της βιώσιμης ανάπτυξης ή εμπλουτισμός των προτεινόμενων), ώστε να εστιάσει στους τομείς που ενδιαφέρουν περισσότερο την κάθε τάξη και να ανταποκρίνεται και στις κοινωνικοπολιτισμικές ιδιαιτερότητες της.

Το Πρόγραμμα συνδέεται με τα γνωστικά αντικείμενα της Νεοελληνικής Γλώσσας, της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής, της Γεωγραφίας, των Εικαστικών και της Πληροφορικής. Επιλεγμένες δραστηριότητες των εργαστηρίων μπορούν να αναπτυχθούν και κατά τη διδασκαλία των μαθημάτων που αναφέρθηκαν σε συνεργασία με τους/τις διδάσκοντες/-ουσες είτε να προταθεί επιπλέον ενασχόληση με το υλικό και συνεργασία εξ αποστάσεως μέσω της μεθοδολογίας της αντεστραμμένης τάξης, της e- class είτε της eme.

Με τη διαθεματική προσέγγιση τα σχολικά μαθήματα αλληλοσυσχετίζονται, αλληλοσυμπληρώνονται, κατανοούνται καλύτερα και η σχολική γνώση βαθμιαία ενιαιοποιείται, χωρίς όμως να καταργείται, με αποτέλεσμα ο/η μαθητής/τρια να αποκτά μια ολιστική εικόνα της πραγματικότητας (Ματσαγγούρας, 2002). Ενισχύεται, επίσης, η δυνατότητα διεπιστημονικής εξέτασης ζητημάτων και αναδεικνύονται οι σχέσεις που υπάρχουν ανάμεσά τους, καθώς οι μαθητές/-τριες συσχετίζουν τις γνώσεις τους από διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα. Τέλος, αναδεικνύονται θέματα καθολικής και οικουμενικής σημασίας για όλα τα παιδιά.

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Για την ανάπτυξη του Προγράμματος λήφθηκαν υπόψη οι πρότερες γνώσεις των μαθητών/-τριών από διάφορα γνωστικά αντικείμενα αλλά και από προηγούμενες τάξεις όπως και η δυνατότητα υλοποίησης του εξ αποστάσεως με τις κατάλληλες τροποποιήσεις (σύγχρονα και ασύγχρονα).

Δεν απαιτείται καμία πρότερη γνώση από τους/τις εκπαιδευτικούς, εκτός από την προετοιμασία του Εργαστηρίου που πρόκειται να υλοποιήσουν. Ως προαπαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή αναφέρονται ενδεικτικά: φύλλα εργασίας σε ηλεκτρονική μορφή, αίθουσα με βιντεοπροβολέα και υπολογιστές (έναν για κάθε ομάδα) ή εργαστήριο πληροφορικής, διαδίκτυο, video, εικόνες, λογισμικά, χαρτόνι, τετράδιο, μολύβι. Για τους/τις μαθητές/-τριες: Ευχέρεια στην πλοήγηση στο διαδίκτυο και ικανοποιητική γνώση στο χειρισμό του επεξεργαστή κειμένου, επίπεδο γλωσσομάθειας στην αγγλική γλώσσα Α2. Ως προς τις τεχνικές, που προτείνονται, αυτές αναλύονται επαρκώς ενώ μπορούν να γίνουν και τροποποιήσεις/προσαρμογές.

Το διαδραστικόβίντεο που προτείνεται στο 1^ο Εργαστήριο: «Therpowerofwords», διάρκειας 1.48' είναι δημιουργημένο μέσω του λογισμικού edpuzzle (<https://edpuzzle.com/media/6099190dac7204418dab7530>). Το βίντεο έχει εμπλουτισθεί με ερωτήσεις που αφορούν το πρόβλημα των ανισοτήτων. Έχει διαμορφωθεί ώστε να σταματάει αυτόματα σε κάθε ερώτηση και ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να πάρει ανατροφοδότηση για τις απαντήσεις των παιδιών. Η εφαρμογή edpuzzle μπορεί να αξιοποιηθεί και στην εξ αποστάσεως διδασκαλία (σύγχρονα/ασύγχρονα) καθώς μπορεί να γίνει ανάθεση εργασίας μέσω των προσωπικών email του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου των μαθητών/-τριών. Το

βίντεο μπορεί να αξιοποιηθεί αυτούσιο από τον/την εκπαιδευτικό είτε να δημιουργήσει κάποιο άλλο με παρόμοια θεματική εάν κριθεί απαραίτητο είτε και να δημιουργήσει κάποια παρόμοια διαδραστική παρουσίαση.

Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού είναι σε όλη τη διάρκεια καθοδηγητικός και υποστηρικτικός και επισκέπτεται τις ομάδες εργασίας των μαθητών/-τριών (Μπίκος, 2012). Προσπαθεί να δημιουργήσει κλίμα ασφάλειας, αναθέτει ρόλους στους/στις μαθητές/-τριες και παρακολουθεί την ατομική/ομαδική εργασία. Στη σύνθεση των ομάδων λαμβάνεται υπόψη το επίπεδο γνώσεων και ικανοτήτων ώστε όλες οι ομάδες να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις δραστηριότητες (4-6 άτομα) ενώ άλλες φορές οι μαθητές/-τριες εργάζονται ανά δυάδες ή ατομικά.

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων: Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης. Κάθε εργαστήριο θα αναπτύσσεται σε ένα φύλλο A4 με βάση τη ρουμπρίκα του Παραρτήματος (1 σελίδα ανά εργαστήριο = 7 σελίδες)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ.....	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:
Θεματική	2. Φροντίζω το Περιβάλλον	Υποθεματική	Ανισότητες-Φτώχεια-Πείνα
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Α', Β', Γ' Γυμνασίου		
Τίτλος	Καταπολεμούμε τις ανισότητες μέσα από τη βιώσιμη ανάπτυξη		
Δεξιότητες στόχευσης του Προγράμματος	<p>Δεξιότητες του νου: Επίλυση προβλημάτων, Μελέτη περιπτώσεων (case studies), Στρατηγική σκέψη, Πλάγια σκέψη</p> <p>Δεξιότητες Μάθησης: Δημιουργικότητα (Creativity), Επικοινωνία (Communication), Κριτική σκέψη (Critical thinking), Συνεργασία (Collaboration)</p> <p>Δεξιότητες Ζωής: Ενσυναίσθηση και Ευαισθησία, Πολιτειότητα, Πρωτοβουλία, Υπευθυνότητα, Πρωτοβουλία, Οργανωτική ικανότητα</p> <p>ΜΙΤ:Δεξιότητες της τεχνολογίας και της επιστήμης: Τεχνολογικός γραμματισμός (technology literacy), Ψηφιακός γραμματισμός (digital literacy)</p>		
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	Υποθεματική. Ανισότητες-Φτώχεια-Πείνα		

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Οι μαθητές/-τριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> -αναγνωρίζουν φαινόμενα ανισοτήτων, φτώχειας και πείνας στη σύγχρονη κοινωνία -αξιοποιούν τις ρουτίνες σκέψης και τα εργαλεία διαλόγου -καλλιεργούν στρατηγική σκέψη και πλάγια σκέψη 	<p>Ανισότητες: Συμβαίνει γύρω μας</p> 	<ul style="list-style-type: none"> -Γνωριμία/Ανοιγμα σε κύκλο:«Τρία πράγματα για μένα...» -Εισαγωγή στο θέμα/Διερεύνηση πρότερων εμπειριών και γνώσεων των μαθητών/-τριών ενεργοποίηση προϋπάρχουσας γνώσης. -Προσδιορισμός και συνέπειες του ζητήματος (ανισότητες, φτώχεια, πείνα) -Εισαγωγή στο πρόγραμμα (στόχους/μεθοδολογία/κριτήρια αξιολόγησης). Οι μαθητές/-τριες ενημερώνονται για τα κριτήρια με τα οποία θα αξιολογηθούν. -Ρουτίνες σκέψης/Εργαλεία διαλόγου -Βρες τον τίτλο -Βρίσκω 10 λέξεις/επαναλαμβάνω -Διαδραστικό βίντεο -Κριτικός αναστοχασμός -Πίνακας αλληλεπίδρασης
<p>Οι μαθητές/-τριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> -καλλιεργούν την επικοινωνιακή τους ικανότητα, την κριτική και δημιουργική σκέψη - εισέρχονται σε βαθύτερες πτυχές έργων τέχνης και ανακαλύπτουν τις ερμηνείες του 	<p>Με τη δύναμη των εικόνων</p> 	<ul style="list-style-type: none"> -Ρουτίνες σκέψης -Βλέπω/ισχυρίζομαι/αναρωτιέμαι -Η αρχή, η μέση και το τέλος -Δημιουργική γραφή -Κριτικός Αναστοχασμός -Χρονογραμμή και διαδραστικός χάρτης με θέμα τον υποσιτισμό
<p>Οι μαθητές/-τριες να:</p> <ul style="list-style-type: none"> -διαχειρίζονται αποτελεσματικά τον χρόνο τους για να επιτυγχάνουν μαθησιακούς στόχους (αυτορρύθμιση) -αναπτύσσουν δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης και 	<p>Αν ήμουν εγώ;</p> 	<ul style="list-style-type: none"> -Εργασία σε ομάδες (φύλλο εργασίας) -Επίλυση προβλήματος -«Πέντε π και ένα γ» (φύλλο εργασίας) -Στα παπούτσια του ρόλου -Αποφόρτιση -Κριτικός αναστοχασμός

<p>επικοινωνίας -καλλιεργούν στρατηγική σκέψη και πλάγια σκέψη</p>		
<p>Οι μαθητές/-τριες να: -οικοδομούν σχέσεις συνεργασίας -ευαισθητοποιούνται σχετικά με τις προτεραιότητες της Ατζέντας 2030</p>	<p>Η Ατζέντα του 2030 του ΟΗΕ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη</p> 	<p>-Ιδεοθύελλα -Παρουσίαση της Ατζέντας 2030 και των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης -Εργασία σε ομάδες (φύλλο εργασίας) -Κριτικός αναστοχασμός -Διαδραστικό παιχνίδι γνώσεων για τους Στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης</p>
<p>Οι μαθητές/-τριες να: -κατηγοριοποιούν και συσχετίζουν αιτίες και συνέπειες -ενεργοποιούνται για ανάληψη δράσεων -καλλιεργούν δεξιότητες επικοινωνίας -διατυπώνουν προτάσεις/θέσεις για την επίλυση προβλημάτων</p>	<p>Οι δικοί μου στόχοι</p> 	<p>-Εργασία σε ομάδες (φύλλο εργασίας) -Κατηγοριοποίηση προβλημάτων σε συνάφεια με τους 17 Στόχους Βιώσιμης ανάπτυξης -Κατάθεση προτάσεων -Συζήτηση Ανοιχτής γυάλας «Προτάσεις που μπορούν να βοηθήσουν στην υλοποίηση της Ατζέντας 2030» -Κριτικός Αναστοχασμός -Δελτίο καιρού</p>
<p>Οι μαθητές/-τριες να: -αξιοποιούν εναλλακτικές ματιές στη θέαση ενός ζητήματος -αναπτύσσουν το αίσθημα της ενεργούς πολιτειότητας -επιλύουν προβλήματα σχεδιάζοντας μια σειρά βημάτων</p>	<p>Προτείνουμε λύσεις φορώντας τα Έξι σκεπτόμενα καπέλα</p> 	<p>-Επίλυση προβλήματος-Τα έξι σκεπτόμενα καπέλα (Six Thinking Hats) -Σχέδιο δράσης τοπικής κοινωνίας -Αποφόρτιση -Κριτικός Αναστοχασμός -Οπτικοποίηση</p>
<p>Οι μαθητές/-τριες να: -καλλιεργούν τον ψηφιακό γραμματισμό -επιδεικνύουν νοοτροπία ενεργούς</p>	<p>Ανάληψη δράσης- Αξιολόγηση</p> 	<p>-Τελικός Κριτικός αναστοχασμός -Παρουσίαση προτάσεων ανάληψης μικρής κλιμακας δράσεων: Σύνταξη επιστολής, οργάνωση διαδικτυακής καμπάνιας ευαισθητοποίησης στο instagram ή στο twitter,</p>

<p>πολιτειότητας -αναλαμβάνουν μικρές κλίμακας δράσεις -αναπτύσσουν υπευθυνότητα, πρωτοβουλία και οργανωτική ικανότητα</p>		<p>ραδιοφωνική εκπομπή στο Web European School Radio -Επιλογή επιτευγμάτων μαθητών/-τριών για το portfolio τους -«Εισιτήρια εξόδου (exit tickets), -Φύλλο περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης.</p>
--	--	--

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις/

- Arts&Culture, <https://artsandculture.google.com/>. Η πλατφόρμα πολιτισμού Google Arts & Culture παρουσιάζει πάνω από 1.500 μουσεία.
- DigCompEdu, 2018 *European Framework for the Digital Competence of Educators*, Publications Office of the European Union.
- Ηνωμένα Έθνη, <https://unric.org/el/17-%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%87%CE%BF%CE%B9-%CE%B2%CE%B9%CF%89%CF%83%CE%B9%CE%BC%CE%B7%CF%83-%CE%B1%CE%BD%CE%B1%CF%80%CF%84%CF%85%CE%BE%CE%B7%CF%83/>
- Living Democracy, <https://www.living-democracy.com/el>. Πλατφόρμα που προωθεί τη Δημοκρατία και τα Ανθρώπινα Δικαιώματα στο σχολείο. Συνδυάζει έτοιμα πλάνα μαθημάτων με ιδέες για δράση στην τάξη.
- Μαθησιακό αντικείμενο από το Φωτόδεντρο: «Υποσιτισμός - Ποιες χώρες πλήττει περισσότερο;», <http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-10876>.
- Μαθησιακό αντικείμενο από το Φωτόδεντρο: «Στόχοι της Αειφόρου Ανάπτυξης», (<http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-10875>).
- Πρόγραμμα Δεξιοτήτων: “Φυσικές Καταστροφές και Κλιματική Αλλαγή”. Εθνικό και Καποδιστριακό Παν/μιο Αθηνών, Τμήμα Γεωλογίας και Περιβάλλοντος.
- Πρόγραμμα Δεξιοτήτων: «Walk the Global Walk: Κινητοποιώντας τους Νέους για την Υποστήριξη των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης» ActionAid Ελλάς.
- «Project Zero» <http://www.pz.harvard.edu/content/pz-founded-by-nelson-goodman>
- Out of Eden Learn Curriculum, “The Present and the Local”, Κ. Μέλλιου.

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

- Cosylab Τμήμα Ψηφιακών Συστημάτων Πανεπιστημίου Πειραιά.
- ActionAid Ελλάς.

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

Η αξιολόγηση μπορεί να είναι: α) Ποσοτική και β) ποιοτική:

Ποσοτική

α) Ερωτηματολόγιο διερεύνησης κλίσεων/στάσεων πριν την εφαρμογή από τον μαθητή/-τρια, <https://forms.gle/nBAiyRwWJw4BJQH8A>.

β) Ερωτηματολόγιο αυτοαξιολόγησης δεξιοτήτων του/της μαθητή/-τριας μετά την εφαρμογή, <https://forms.gle/ngAyXUoLjtViF7227>.

γ) Ερωτηματολόγιο αυτοαξιολόγησης γνώσεων/στάσεων μετά την εφαρμογή από τον/τη μαθητή/-τρια, <https://forms.gle/PmbwYpU3wj2CyAc96>.

Ποιοτική

Παρατήρηση από τον/την εκπαιδευτικό: Για την αξιολόγηση του αντίκτυπου των δραστηριοτήτων, που προτείνονται, ενδείκνυται η παρατήρηση και η καταγραφή σημειώσεων σε ημερολόγιο κάθε εργαστηρίου από τον/την εκπαιδευτικό ώστε να ληφθεί υπόψη η ανατροφοδότησή που θα διατυπωθεί.

Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση

Στο τέλος κάθε εργαστηρίου του Προγράμματος υπάρχει δραστηριότητα κριτικού αναστοχασμού και τελικός κριτικός αναστοχασμός στο τελευταίο εργαστήριο.

Εκδηλώσεις διάχυσης. Ενδεικτικά:

- Ραδιοφωνική εκπομπή στο WebEuropeanSchoolRadio
- Συμμετοχή σε διαγωνισμό με παρόμοια θεματική (π.χ «Κάν' το ν' ακουστεί» του WebEuropeanSchoolRadio).
- Ανάληψη μικρής κλίμακας δράσεων στην τοπική κοινωνία
- Συγγραφή άρθρων σε τοπικές εφημερίδες
- Διαδικτυακή καμπάνια ευαισθητοποίησης
- Διοργάνωση ημερίδας σε επίπεδο σχολείου με αντίστοιχη θεματική

Σημειώσεις: Βιβλιογραφία

- Μπίκος, Κ. (2012). *Οι Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών*. Θεσσαλονίκη: Εκ. Ζυγός.
- Κουλουμπαρίτση, Α. (2018). Η Ανατροφοδότηση κατά την Περιγραφική – Διαμορφωτική Αξιολόγηση. Στο: Α. Κουλουμπαρίτση (Επιμ.), *Αξιολογώ και Μαθαίνω. Πρακτικός Οδηγός για τη Διαμορφωτική Αξιολόγηση του Μαθητή στην Τάξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Γρηγόρη.
- Dagdilelis, V.-Egarchou D. (2011). Adults in the age of Distance Education: a few observations for an effective use of e-learning in non-typical situations, World Conference e-Learn, AACE, Hawaii, U.S.A., October 2011, ψηφιακά πρακτικά.
- Jonassen, D. & Howland, J. & Marra R.M & Crismond, D. (2011). *Ουσιαστική μάθηση με την Τεχνολογία*, μετφ-επιμέλεια Β. Μητροπούλου, Θεσσαλονίκη: Μέθεξις.

**Υποδειγματικό Υλικό- Δειγματικά Φύλλα εργασίας - Περιγραφή εργαστηρίων
& δράσεων (3-5 φύλλα)**

1^ο Εργαστήριο-Ανισότητες: Συμβαίνει γύρω μας

-Γνωριμία/ Άνοιγμα σε κύκλο: «Τρία πράγματα για μένα...» 5΄.

Οι μαθητές/-τριες γράφουν και ανακοινώνουν 3 αντιπροσωπευτικά πράγματα για τον εαυτό τους στην ολομέλεια της τάξης.

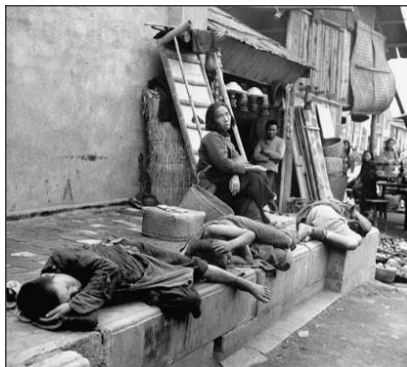

-Εισαγωγικό στάδιο 10΄. Εισαγωγή στο πρόγραμμα (στόχους/μεθοδολογία). Προσδιορισμός της ανάγκης για κριτική διερεύνηση του θέματος. Οι μαθητές/-τριες ενημερώνονται από τον/την εκπαιδευτικό για τα κριτήρια με τα οποία θα αξιολογηθούν (α. τις ικανότητες και δεξιότητες των μαθητών/-τριών: π.χ. την επικοινωνία, τη δημιουργική και κριτική τους σκέψη, ψηφιακές δεξιότητες, β. στάσεις, π.χ. τη στάση απέναντι στη διαδικασία της μάθησης, γ. τις γνώσεις των μαθητών/-τριών στα διάφορα γνωστικά πεδία/αντικείμενα).

Ο/Η εκπαιδευτικός και οι μαθητές/-τριες συναποφασίζουν από την αρχή του Προγράμματος τη δημιουργία φακέλου εργασιών (portfolio), τον στόχο τήρησης του φακέλου, τον χρόνο έναρξης και τον χρόνο ενημέρωσης, το περιεχόμενο του, τους στόχους μάθησης που θέτει ο/η μαθητής/-τρια, για το είδος των εργασιών που θα εμπεριέχει και τον τρόπο που θα καταχωρούνται οι εργασίες τους.

-Βρες τον τίτλο 5΄. Οι μαθητές/-τριες σε δυάδες παρατηρούν την παρακάτω εικόνα και δίνουν στην ολομέλεια αιτιολογημένα έναν τίτλο που ταιριάζει (Εικόνα1).

Εικόνα 1. Πηγή: <https://artsandculture.google.com/asset/DgEVEK7aq-eLLQ>

-Κοιτάζω/βρίσκω 10 λέξεις/επαναλαμβάνω 10΄

Με το ψηφιακό “zoom” της πλατφόρμας «Arts&Culture” τα παιδιά επεξεργάζονται προσεκτικά την ίδια εικόνα (1) για 2΄ και καταγράφουν 10 λέξεις που σκέφτονται. Η διαδικασία επαναλαμβάνεται για άλλα 2΄ και γίνεται προσθήκη νέων 10 λέξεων.

Κατηγοριοποιούν τις λέξεις σε στήλες στον πίνακα της τάξης είτε στον “whiteboard” της διαδικτυακής πλατφόρμας (π.χ. Ανισότητες, Φτώχεια, Πείνα κτλ). Ακολουθεί συζήτηση-ανατροφοδότηση.

-Προβολή διαδραστικού βίντεο 5’. Προβολή βίντεο «Thepowerofwords», 1.48’ (<https://edpuzzle.com/media/6099190dac7204418dab7530>) που έχει εμπλουτισθεί με ερωτήσεις σχετικά με το πρόβλημα των ανισοτήτων. Οι μαθητές/-τριες απαντούν ατομικά στις ερωτήσεις και καλούνται ως αναγνώστες ενός οπτικού αφηγήματος: α) να αποκωδικοποιήσουν το περιεχόμενο του βίντεο δίνοντας σημασία στα οπτικά σημεία, β) να το ερμηνεύσουν δίνοντας σημασία στις λεπτομέρειες, γ) να υποθέσουν μία αντίστοιχη επικοινωνιακή συνθήκη.

-Κριτικός Αναστοχασμός/ Πίνακας αλληλεπίδρασης 10’

Με αφορμή το ζήτημα των ανισοτήτων, της φτώχειας, της πείνας τα παιδιά αποτυπώνουν προβληματισμούς και συνθέτουν μαζί με πληροφορίες, φωτογραφίες/ζωγραφιές/κείμενα έναν πίνακα-ταμπλό που τον τοποθετούν σε δημόσιο σημείο του σχολείου και που θα εμπλουτίζεται σταδικά σε όλη τη διάρκεια του Προγράμματος. Όλη η σχολική κοινότητα καλείται να προσθέσει προβληματισμούς και να καταθέσει απόψεις και γνώμες σε αυτοκόλλητα χαρτιά (είτε με χρήση κάποιου διαδικτυακού πίνακα ανακοινώσεων ή κάποιου wiki στην e-class ή ιστολογίου κ.ά).

2° Εργαστήριο -Με τη δύναμη των εικόνων

-Ρουτίνες σκέψης

-Βλέπω/ισχυρίζομαι/αναρωτιέμαι 15’

Οι μαθητές/-τριες έχουν στη διάθεσή τους μία συλλογή εικόνων που σχετίζεται με τις ανισότητες, τη φτώχεια και την πείνα (**1° Φύλλο εργασίας**).

Επεξεργάζονται σταδιακά τα αντικείμενα της Τέχνης σε τρία στάδια απαντώντας τις εξής ερωτήσεις: α) «τι βλέπω;», β) «τι νομίζω;», γ) «τι αναρωτιέμαι;». Ο/Η εκπαιδευτικός καταγράφει όλες τις απαντήσεις δημιουργώντας τρεις στήλες. Ακολουθεί συζήτηση/ανατροφοδότηση.

- «Η αρχή, η μέση και το τέλος» και συγγραφή κειμένου δημιουργικής γραφής 20’

Οι μαθητές/-τριες θα πρέπει να επιλέξουν μία από τις εικόνες που επεξεργάστηκαν στο 1° Φύλλο εργασίας και να υποθέσουν ότι η εικόνα αυτή είναι το μέσο της ιστορίας.

Στη συνέχεια γράφουν με συντομία τη δική τους εκδοχή ώστε να αποτυπώσουν τι έγινε πριν και τι μετά ομαδοσυνεργατικά μέσω των κοινόχρηστων εγγράφων της google. Παρουσιάζουν στην ολομέλεια της τάξης (**1^ο Φύλλο εργασίας**).

-Κριτικός Αναστοχασμός 10΄

-Χρονογραμμή και διαδραστικός χάρτης με θέμα τον υποσιτισμό.

Οι μαθητές/-τριες καλούνται να πάρουν μέρος σε δραστηριότητα αξιολόγησης απαντώντας ομαδοσυνεργατικά στις ερωτήσεις της δραστηριότητας (π.χ. Ποιες περιοχές μαστίζει περισσότερο ο υποσιτισμός; Πώς έχει εξελιχθεί το φαινόμενο αυτό τα τελευταία χρόνια; Πού μπορεί να οφείλεται και τι θα μπορούσαμε να κάνουμε εμείς; κ.ά.)

Το μαθησιακό αντικείμενο από το Φωτόδεντρο με τίτλο: «Υποσιτισμός - Ποιες χώρες πλήττει περισσότερο;»

(<http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-10876>)

περιλαμβάνει, διαδραστικά διαγράμματα, καθώς και ερωτήματα κλειστού και ανοικτού τύπου, μέσα από τα οποία εξετάζονται ενδιαφέρουσες πτυχές του ζητήματος του υποσιτισμού.

3^ο Εργαστήριο-Αν ήμουν εγώ;

-Εργασία σε ομάδες 15΄

(**2^ο Φύλλο εργασίας**). Οι μαθητές/-τριες μελετούν περιστατικά ανισοτήτων, φτώχειας και πείνας που είχαν σαν συνέπεια την περιβαλλοντική μετανάστευση. Χωρισμένοι σε ομάδες στην τάξη (είτε εξ αποστάσεως στα δωμάτια της διαδικτυακής πλατφόρμας) επεξεργάζονται έναν διαδραστικό χάρτη, ο οποίος απεικονίζει τις περιοχές που κινδυνεύουν από την αύξηση της στάθμης του νερού. Οι μαθητές/-τριες επιλέγουν διαφορετικά σημεία και ο χάρτης παρουσιάζει ποιες περιοχές θα πλημμυρίσουν ή κινδυνεύουν ενώ εμφανίζεται και ο αριθμός των ατόμων που εκτοπίζονται. Τα παιδιά καταγράφουν τα πιθανά αποτελέσματα σε μερικά χρόνια και ανακοινώνουν τα ευρήματά τους στην τάξη.

-Επίλυση προβλήματος--«Πέντε π και ένα γ» 10΄

Δίνεται ένα περιστατικό και οι μαθητές/-τριες καλούνται σε ομαδοσυνεργασία να το διερευνήσουν μέσα από μια σειρά ερωτημάτων. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει να απαντήσει σε ένα ερώτημα ή τα μέλη της ομάδας κατανέμουν τα ερωτήματα εσωτερικά και εργάζονται με σκοπό να πληροφορήσουν τα μέλη της ομάδας τους. Στην ολομέλεια παρουσιάζονται οι απαντήσεις και ακολουθεί συζήτηση.

-Στα παπούτσια του ρόλου5΄

Οι μαθητές/-τριες «μπαίνουν» στα παπούτσια του ρόλου ενός μικρού παιδιού που αναγκάζεται να φύγει από την Κένυα το 2006 εξαιτίας της φτώχειας και της πείνας ως αποτέλεσμα της ξηρασίας στην περιοχή. Για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα έχει δημιουργηθεί ένας διαδραστικός πίνακας με το λογισμικό «radlet», με τίτλο «Αν ήμουν εγώ;» όπου καταγράφουν τις ιδέες τους (Εικόνα 1).

Εικόνα 1. Καταγραφές μαθητών/-τριών μέσω radlet

-Αποφόρτιση. Επιστροφή στην πραγματικότητα. Οι μαθητές/-τριες καλούνται να βγουν από τον ρόλο που υποδύθηκαν και να επιστρέψουν στην πραγματικότητα «τινάζοντας» από πάνω τους την προηγούμενη ταυτότητα. Στη συνέχεια εκφράζουν τα συναισθήματά τους κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας.

-Κριτικός αναστοχασμός 10΄
-Βάζοντας τίτλους. Ο/Η εκπαιδευτικός καλεί τα παιδιά να δώσουν ένα τίτλο που συμπεριλαμβάνει τα θεμελιώδη ζητήματα του εργαστηρίου. Καταγράφονται οι τίτλοι και επιλέγεται ένας τίτλος που θεωρούν οι μαθητές/-τριες ότι συμπεριέλαβε τα θεμελιώδη του ζητήματος.

4^ο Εργαστήριο- Η Ατζέντα 2030 του ΟΗΕ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

-Ιδεοθύελλα «Βιώσιμη Ανάπτυξη» 5΄.
Οι μαθητές/-τριες καλούνται να καταγράψουν ατομικά λέξεις που σχετίζονται με τη βιώσιμη ανάπτυξη και να ανακοινώσουν στην τάξη.

-Παρουσίαση της Ατζέντας 2030 και των 17 Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης 10΄
Ο/Η εκπαιδευτικός παρουσιάζει τους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης δίνοντας έμφαση στις ανισότητες, φτώχεια, πείνα μέσα από τον επίσημο ιστότοπο των [Ηνωμένων Εθνών](#).

-Εργασία σε ομάδες 20΄
Έχοντας επιλέξει οι μαθητές/-τριες σε συνεργασία με τον/την εκπαιδευτικό τους στόχους: 1 «Μηδενική φτώχεια», 2 «Μηδενική πείνα» και 10 «Λιγότερες ανισότητες», οι μαθητές/-τριες καλούνται να καταγράψουν μεγάλα προβλήματα στη χώρα τους αλλά και παγκοσμίως και να τα συνδέσουν με τους τρεις στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης που επέλεξαν να ασχοληθούν (3^ο Φύλλο εργασίας).

-Κριτικός αναστοχασμός 10'

Διαδραστικό παιχνίδι γνώσεων για τους Στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης

Οι μαθητές/-τριες δοκιμάζουν τις γνώσεις τους παίρνοντας μέρος σε μία δραστηριότητα ανατροφοδότησης από το Φωτόδεντρο με τίτλο: «Στόχοι της Αειφόρου Ανάπτυξης» (<http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-10875>) (Εικόνα 1). Στη συνέχεια οι μαθητές/-τριες παρουσιάζουν τα ευρήματά τους στην τάξη.

Εικόνα 1. Στιγμιότυπο από τη δραστηριότητα του Φωτόδεντρου «Στόχοι της Αειφόρου Ανάπτυξης»

5^ο Εργαστήριο- Οι δικόι μου στόχοι

-Εργασία σε ομάδες 10'

Οι μαθητές/-τριες δουλεύοντας σε ομάδες και με βάση αυτά που μελετήσαν στο προηγούμενο εργαστήριο καταγράφουν λόγους που καθιστούν αναγκαία την επίτευξη της Ατζέντας των 17 Στόχων σε συνάφεια με την εξάλειψη των ανισοτήτων, της φτώχειας και της πείνας (4^ο Φύλλο εργασίας).

-Συζήτηση Ανοιχτής γυάλας 25'

Οι μαθητές/-τριες παίρνουν μέρος σε μία δραστηριότητα διαλόγου, συζήτηση «Ανοιχτής γυάλας» με θέμα: «Προτάσεις που μπορούν να βοηθήσουν στην υλοποίηση της Ατζέντας 2030».

Στο κέντρο της αίθουσας τοποθετείται η «γυάλα» (4-5 καρτέκλες σε ένα εσωτερικό κύκλο, ενώ οι υπόλοιπες καρτέκλες είναι τοποθετημένες σε ομόκεντρους κύκλους έξω από αυτήν).

Κάποιοι/-ες κάθονται μέσα στη γυάλα, ορίζουν το συντονιστή/συντονίστρια και συζητούν για το συγκεκριμένο θέμα, ενώ τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας κάθονται στις καρτέκλες έξω από αυτήν, παρακολουθούν τη συζήτηση και κρατούν σημειώσεις.

Μία καρτέκλα είναι πάντα κενή και κάποιο μέλος του κοινού μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να καθίσει σε αυτήν και να ενταχθεί στη συζήτηση της γυάλας ή ταυτόχρονα άλλο μέλος να εγκαταλείψει οικειοθελώς τη γυάλα και να λάβει τη θέση του ένα μέλος από το κοινό ή μέλος του κοινού να ζητήσει τη θέση κάποιου/-ας μέσα στη «γυάλα».

Η συζήτηση συνεχίζεται με την πλειονότητα των συμμετεχόντων/συμμετεχουσών να εισέρχονται και να εξέρχονται από τη γυάλα. Όταν τελειώσει ο χρόνος ο συντονιστής/-τρια συνοψίζει τη συζήτηση.

Η τεχνική της «Συζήτησης ανοιχτής γυάλας», μπορεί να λειτουργεί και ως ανατροφοδότηση.

-Κριτικός Αναστοχασμός 10΄

-Δελτίο καιρού

Ο/Η εκπαιδευτικός βάζει στο πάτωμα στη σειρά εικόνες από μετεωρολογικά σύμβολα με διαβάθμιση (κεραυνούς, συννεφιά, ήλιο, κ.λπ.).

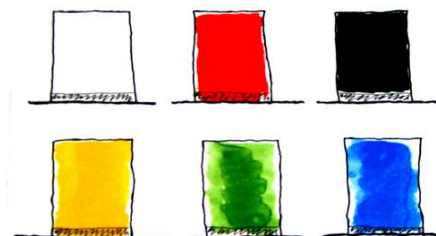
Στη συνέχεια ζητά από τα παιδιά να σταθούν δίπλα στο σύμβολο που αντιστοιχεί στα συναισθήματά τους όση σχέση με το βαθμό που κατανόησαν το εργαστήριο, ή που προβληματίστηκαν.

6^ο Εργαστήριο- Προτείνουμε λύσεις φορώντας τα Έξι σκεπτόμενα καπέλα

-Επίλυση προβλήματος/Τα Έξι σκεπτόμενα καπέλα (Six Thinking Hats) 30΄

Στην τεχνική των Έξι σκεπτόμενων καπέλων του DeBono, κάθε καπέλο αντιπροσωπεύει έναν συνηθισμένο τρόπο σκέψης που χρησιμοποιούμε για να λύσουμε προβλήματα (Εικόνα 1).

Εικόνα 1. Έξι σκεπτόμενα καπέλα

Οι μαθητές/-τριες αναστοχάζονται σε ομάδες σχετικά με το υπό διερεύνηση θέμα (π.χ. τη φτώχεια) μέσα από έξι διαφορετικές οπτικές (έξι ομάδες εργασίας). Σε κάθε

μία από τις οποίες έχει δοθεί, ένα χρώμα (άσπρο, κίτρινο, πράσινο, κόκκινο, μαύρο και μπλε καπέλο) **(5^ο Φύλλο εργασίας)**.

Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία, εκπρόσωποι των ομάδων παρουσιάζουν στην τάξη την επιχειρηματολογία τους, τις προτάσεις τους και τις πιθανές λύσεις.

Καταστρώνουν το σχέδιο δράσης τους στην τοπική κοινωνία, ένα ενδεικτικό πλάνο σχεδιασμού επαφών, χρονοδιάγραμμα κτλ **(5^ο Φύλλο εργασίας)**.

Οι μαθητές/-τριες μπορούν να αναζητήσουν υλικό και πληροφορίες από ιστοσελίδες, τοπικές οργανώσεις, δημόσιους οργανισμούς, φορείς που θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν ως συνεργάτες στη δράση τους (π.χ. Δήμος, Περιφέρεια, Παν/μιο κ.α) **(Βλ. Παράρτημα)**.

-Αποφόρτιση 10'

Οι μαθητές/-τριες αφού ολοκληρώσουν την παρουσίαση των αποτελεσμάτων θα πρέπει να «βγουν» από το ρόλο τους (χρόνος για επιστροφή στην πραγματικότητα) και να επιλέξουν ατομικά πλέον και αιτιολογημένα το «καπέλο» (οπτική) που τους αντιπροσωπεύει περισσότερο. Παρουσιάζουν στην ολομέλεια της τάξης.

-Κριτικός Αναστοχασμός 5'

Οι μαθητές/-τριες αποτυπώνουν με τον δικό τους τρόπο, οπτικοποιώντας το σημαντικότερο στοιχείο ή αυτό που τους έκανε εντύπωση από το εργαστήριο με ένα σύνθημα και το αναρτούν στον πίνακα ανακοινώσεων της τάξης.

7ο Εργαστήριο-Ανάληψη δράσης-Αξιολόγηση-Τελικός Κριτικός αναστοχασμός

-Παρουσίαση προτάσεων ανάληψης μικρής κλίμακας δράσεων 20'. Οι μαθητές/-τριες αξιολογούν αν μπορούν να υλοποιήσουν μικρής κλίμακας δράσεις στο πλαίσιο της τοπικής κοινωνίας ή του σχολείου που θα συμβάλλουν στην υλοποίηση των Στόχων. Με την καθοδήγηση του/της εκπαιδευτικού και εάν το επιτρέπουν οι συνθήκες μπορούν: α) να οργανώσουν συνάντηση ή να συντάξουν επιστολή προς εκπρόσωπο δομής/φορέα, περιγράφοντας τις προτάσεις τους, β) να οργανώσουν ενημερωτική διαδικτυακή καμπάνια ευαισθητοποίησης με τίτλο: «Καταπολεμούμε τη φτώχεια» στο «Instagram» ή στο «twitter» (ελληνικά/αγγλικά), δημοσιεύοντας με διαρκή ροή, γ) να υλοποιήσουν ραδιοφωνική εκπομπή στο «WebEuropeanSchoolRadio» ή να λάβουν μέρος στον αντίστοιχο διαγωνισμό «Κάν' το ν' ακουστεί» του WebEuropeanSchoolRadio.

-Επιλογή επιτευγμάτων μαθητών/-τριών για το portfolio τους 15'

Οι μαθητές/-τριες έχοντας συναποφασίσει με τον/την εκπαιδευτικό από το 1^ο Εργαστήριο για τον στόχο τήρησης του φακέλου/τον χρόνο έναρξης/χρόνο ενημέρωσης/το περιεχόμενο/το είδος των εργασιών που θα εμπεριέχει/τον τρόπο που θα καταχωρούνται οι εργασίες προχωρούν στην τελική επιλογή. Καλούνται να φέρουν προηγούμενες εργασίες τους που αναπαριστούν την εξέλιξη/πρόοδο και θα

χρησιμεύσουν για σύγκριση με τα νέα στοιχεία. Ο/Η μαθητής/-τρια συλλέγει, επιλέγει και οργανώνει εκείνα τα στοιχεία τα οποία έχουν οριστεί με τη βοήθεια του/της εκπαιδευτικού και παραπέμπουν σε ρητά διαβαθμισμένα κριτήρια αξιολόγησης. Ο/Η μαθητής/-τρια συζητάει το περιεχόμενο του φακέλου του με κάθε ενδιαφερόμενο (εκπαιδευτικό, συμμαθητές/-τριες, γονείς). Μέσα από γόνιμο διάλογο παρουσιάζει ό,τι έχει πετύχει μέσα από την υλοποίηση του φακέλου του, διαπιστώνει αν και σε ποιο βαθμό έχει πραγματοποιήσει τους στόχους που έχει θέσει, ακούει παρατηρήσεις/σχόλια για τον φάκελό του και εντοπίζει δεξιότητες/δυνατά σημεία/δυναμίες. Στο τέλος γίνεται η αξιολόγηση του υλικού και αυτοαξιολόγηση με κριτήρια που είναι ήδη γνωστά στους/στις μαθητές/-τριες.

- Εισιτήρια εξόδου (exit tickets) 5'. Δημιουργούμε «εισιτήρια εξόδου» ως δραστηριότητα αποτίμησης με κάποια ερώτηση π.χ.: «Εάν έπρεπε να περιγράψετε με πολύ απλά λόγια αυτό που μάθατε από το Εργαστήριο σε ένα μικρό παιδί, φίλο/-η σας πώς θα το περιγράφατε;». Τα «εισιτήρια εξόδου» μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως μέσο διαμορφωτικής αξιολόγησης ή ως τρόπος έκφρασης των συναισθημάτων και της ανταπόκρισης των μαθητών/-τριών στις δραστηριότητες του Προγράμματος. Έχουν τη μορφή μικρών καρτών με ερωτήσεις αξιολόγησης π.χ. γνώσεων, δεξιοτήτων, στάσεων τις οποίες οι μαθητές/-τριες πριν βγουν από την τάξη πρέπει να παραδώσουν συμπληρωμένες με μια απάντηση.

-Φύλλο περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης (Βλ.παρακάτω) 5'

Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

Η αξιολόγηση είναι μια συνεχής και συστηματική διαδικασία συλλογής, καταγραφής, ερμηνείας, αξιοποίησης και κοινοποίησης πληροφοριών σχετικά με την πρόοδο και τα επιτεύγματα του/της μαθητή/-τριας: συμβάλλει στη δημιουργία του μαθησιακού προφίλ του παιδιού και στη συνεχή υποστήριξη και βελτίωση της μάθησης και της ανάπτυξης των δεξιοτήτων του. Σχετίζεται με τη δημιουργία μιας εικόνας της εξέλιξης/προόδου του παιδιού σε μια συγκεκριμένη περίοδο και της πορείας που έχει διανύσει.

Για την αξιολόγηση στο Πρόγραμμα Δεξιοτήτων υιοθετείται η αυτοαξιολόγηση, η οποία εμπλέκει ενεργά τον/τη μαθητή/-τρια στην εκπαιδευτική διαδικασία όπου αναλαμβάνει την ευθύνη της μαθησιακής διεργασίας και αξιολογεί την ποιότητά της, παρέχει ανατροφοδότηση και οδηγεί στην αυτορρυθμιζόμενη μάθηση. Έτσι οι μαθητές/-τριες αναπτύσσουν κριτική στάση απέναντι στο αποτέλεσμα της δουλειάς τους αλλά και τη διαδικασία που τους οδήγησε σε αυτό προκειμένου να είναι σε θέση να το βελτιώσουν.

Τα κριτήρια με βάση τα οποία αξιολογείται η εργασία των μαθητών/-τριών θα πρέπει να κατανοητά και να προσφέρονται ευκαιρίες ανάδειξης του βαθμού

επίτευξής τους (Κουλουμπαρίτση, 2018). Για το συγκεκριμένο Πρόγραμμα προτείνονται διάφορες δραστηριότητες όπως:

- Συζητήσεις,
- Προφορικά σχόλια κι επεξηγήσεις,
- Κριτικός αναστοχασμός στο τέλος κάθε εργαστηρίου με διατήρηση Ημερολογίου αναστοχασμού και άλλες μικρές δραστηριότητες,
- Portfolio,
- Φύλλα εργασίας,
- Συζήτηση ανοιχτής γυάλας,
- Εισιτήρια εξόδου,
- Κείμενα δημιουργικής γραφής κ.ά.

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης (έως 2 σελίδες)

Για το φύλλο περιγραφικής αυτοαξιολόγησης υιοθετούνται με τις κατάλληλες προσαρμογές οι δείκτες σύμφωνα με το πλαίσιο αναφοράς Ικανοτήτων για Δημοκρατικό Πολιτισμό του Συμβουλίου της Ευρώπης και το Ευρωπαϊκό ψηφιακό πλαίσιο (DigCompEduEuropeanDigitalCompetenceFramework). Η αποτύπωση της απάντησης προτείνεται να γίνεται με όλους τους δείκτες με σύμβολα (π.χ. χεράκι πάνω ίσον ΝΑΙ, χεράκι κάτω ίσον ΟΧΙ. Για να αποτυπωθεί μια ενδιάμεση απάντηση τύπου όπως: καμιά φορά/μερικές φορές κ.ά. μπορεί να υπάρχει ένα σκεπτόμενο ανθρωπάκι).

Φύλλο περιγραφικής αυτοαξιολόγησης

Όνοματεπώνυμο:	Τάξη:
-----------------------	--------------

Μετά το πέρας του Προγράμματος Δεξιοτήτων είμαι σε θέση να... Μπορείτε να επιλέξετε: 		
Αξίες		
Σέβομαι την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και τα ανθρώπινα δικαιώματα	Σέβομαι τον εαυτό μου και τους άλλους	
	Θέλω οι άλλοι/άλλες να με σέβονται	
	Σέβομαι και υπακούω στους κανόνες	
Σέβομαι την πολιτισμική πολυμορφία	Ακούω και σέβομαι την άποψη του άλλου	
	Πιστεύω ότι όλοι είμαστε ίσοι αλλά και διαφορετικοί	
	Πιστεύω ότι καθένας/καθεμιά είναι μοναδικός/μοναδική κι έχει κάτι σημαντικό να μας πει	
Σέβομαι τη δημοκρατία, τη	Μπορώ να εκφράζω ελεύθερα τη γνώμη	

δικαιοσύνη, την ισονομία, την ισότητα και το κράτος δικαίου	μου	
	Σέβομαι την άποψη και την επιλογή των πολλών	
	Είμαι δίκαιος/-η με τους άλλους και αναγνωρίζω την αξία τους	
	Θεωρώ τον εαυτό μου πολίτη του κόσμου	
Στάσεις		
Υπευθυνότητα	Καταλαβαίνω τα λάθη μου και ζητάω συγγνώμη	
	Αναλαμβάνω την ευθύνη των πράξεών μου	
	Ολοκληρώνω τα καθήκοντα μου	
Αυτεπάρκεια/Πιστεύω στον εαυτό μου	Όταν δεν επιτυγχάνω κάτι, δεν απογοητεύομαι	
	Διαχειρίζομαι και προσαρμόζομαι στα χρονικά πλαίσια που μου δίνει ο/η εκπαιδευτικός για κάθε δραστηριότητα	
	Αναλαμβάνω πρωτοβουλίες και ενεργώ αυτόνομα με επιτυχία	
Γνώση και κριτική κατανόηση		
Γνώση του εαυτού μου	Γνωρίζω τι θέλω και τι αισθάνομαι	
	Σκέφτομαι τα θετικά και αρνητικά του εαυτού μου	
	Αντιλαμβάνομαι τι σκέφτονται οι άλλοι για μένα	
Δεξιότητες συνεργασίας		
Συνεργασία	Συνεργάζομαι και αλληλοεπιδρώ με τους/τις συμμαθητές/-τριες μου	
	Προσπαθώ να επιτυγχάνω συναίνεση ώστε να εκπληρώνω τους στόχους της ομάδας	
	Όταν εργάζομαι ως μέλος μιας ομάδας, ενημερώνω τους άλλους για τυχόν συναφείς ή χρήσιμες πληροφορίες	
Ψηφιακές δεξιότητες		
Πληροφορίες και επεξεργασία δεδομένων	Ψάχνω για απλά δεδομένα σε απευθείας σύνδεση. Μπορώ να βοηθήσω τον εαυτό μου με μια ποικιλία πηγών	
	Μπορώ να αποθηκεύσω αρχείο σε επιλεγμένο φάκελο στη συσκευή μου και	

	να το εντοπίσω	
	Μπορώ να εντοπίσω στο Διαδίκτυο αυτό που ζητώ, και αναγνωρίζω τι είναι αξιόπιστο και τι όχι	
Ψηφιακή Επικοινωνία	Επικοινωνώ χρησιμοποιώντας διάφορα εργαλεία	
	Μπορώ να στείλω διάφορα αρχεία (κείμενο, εικόνες) ως συνημμένα σε ένα e-mail ή μέσω άλλων δικτύων.	
	Επιλέγω τις πληροφορίες που θέλω να κοινοποιήσω σύμφωνα με τους στόχους μου.	
	Διαχειρίζομαι με ευχέρεια τον Ηλεκτρονικό Υπολογιστή (τόσο στη σχολική αίθουσα όσο και εξ αποστάσεως)	
Δημιουργία ψηφιακού περιεχομένου	Χρησιμοποιώ εργαλεία για τη δημιουργία, επεξεργασία και συνδυασμό ψηφιακού περιεχομένου	
	Γνωρίζω ότι το υλικό και το περιεχόμενο στο διαδίκτυο έχει δημιουργηθεί από άλλους ανθρώπους (συγγραφείς) και έχει πνευματικά δικαιώματα που πρέπει να σέβομαι κατά τη δημιουργία του υλικού μου	
	Μπορώ να χρησιμοποιώ ανοιχτούς πόρους και πλατφόρμες	

Περιγραφή ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio μαθητή/-τριας

Για την κατάθεση των δραστηριοτήτων του «portfolio» των μαθητών/-τριών μπορεί να αξιοποιηθεί ο ψηφιακός χώρος εργασίας της «e-class» (Εργασίες) ή της «eme». Ενδεικτικά, στο «portfolio» οι μαθητές/-τριες αφού το συναποφασίσουν με τον/την εκπαιδευτικό μπορούν να συμπεριληφθούν:

1. Δείγματα εργασιών του/της μαθητή/-τριας (ατομικές ή ομαδικές) (Επιστολή, πίνακας αλληλεπίδρασης, αρχεία mp3 ραδιοφωνικής εκπομπής στο WebEuropeanSchoolRadio, εάν υπάρχουν, απαντήσεις στο κουίζ και στο διαδραστικό βίντεο)
2. Φύλλα εργασίας
3. Φύλλα αυτοαξιολόγησης μαθητή/-τριας
4. Κείμενα δημιουργικής γραφής

5. Προτάσεις ανάληψης μικρής κλιμακας δράσεων (Διαδικτυακή καμπάνια ευαισθητοποίησης κ.ά.)

6. Στόχοι μάθησης που έχει θέσει ο/η μαθητής/-τρια

Ο/Η μαθητής/-τρια συλλέγει, επιλέγει και οργανώνει εκείνα τα στοιχεία τα οποία έχουν οριστεί με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού και παραπέμπουν σε ρητά διαβαθμισμένα κριτήρια αξιολόγησης. Ο/Η μαθητής/-τρια συζητάει το περιεχόμενο του φακέλου του με κάθε ενδιαφερόμενο (εκπαιδευτικό, συμμαθητές/-τριες, γονείς). Επίσης, έχει τη δυνατότητα μέσα από γόνιμο διάλογο να παρουσιάσει ό,τι έχει πετύχει μέσα από την υλοποίηση του φακέλου του, να διαπιστώσει αν και σε ποιο βαθμό έχει πραγματοποιήσει τους στόχους που έχει θέσει, να ακούσει τις παρατηρήσεις/σχόλια σχετικά με τον φάκελό του και κατ' επέκταση να εντοπίσει δεξιότητες/δυνατά σημεία/δυναμίες.

Βίντεο (ένα πρωτότυπο βίντεο επίδειξης υποδειγματικής διδασκαλίας ή επιμορφωτικής παρουσίασης του εργαστηρίου)

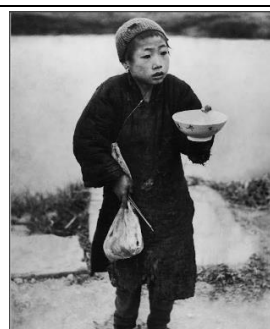
Φύλλα εργασίας
1^ο Φύλλο εργασίας

1. Παρατηρήστε προσεκτικά σε δυάδες τις παρακάτω εικόνες και προσπαθήστε να απαντήσετε στα ερωτήματα αφού επιλέξετε μία από αυτές: α) «τι βλέπω;», β) «τι νομίζω;», γ) «τι αναρωτιέμαι;». Παρουσιάστε τις απαντήσεις σας στην ολομέλεια της τάξης.

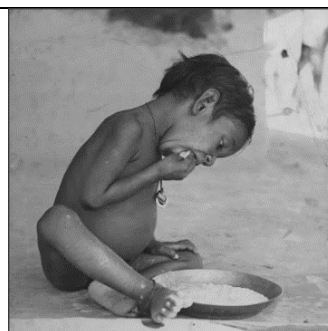
Πηγή: <https://artsandculture.google.com/asset/a-burning-world/TQGwMPLe8RudQ>

Πηγή: <https://artsandculture.google.com/asset/AqFwvzHinV6FTw>

Πηγή: <https://artsandculture.google.com/asset/from-the-series-dreaming-food-by-alesio-mamo/GAEkAv1d3m9MvQ>

Πηγή: <https://artsandculture.google.com/asset/1AEmlGVUzQ1xKQ>

Πηγή: <https://artsandculture.google.com/>

Πηγή:

<p>asset/JQFIQ5Upt53ZEQ</p>	<p>https://artsandculture.google.com/asset/hunger-demonstration/OQH01dRcP_UlKa</p>
	
<p>Πηγή:https://artsandculture.google.com/exhibit/overconsumption-and-waste/vwJi1KHBwkbILw</p>	<p>Πηγή:https://artsandculture.google.com/exhibit/overconsumption-and-waste/vwJi1KHBwkbILw</p>
	
<p>Πηγή:https://artsandculture.google.com/exhibit/crist%C3%B3bal-balenciaga-the-experience-of-luxury/JQLip5M31W1sJg</p>	<p>Πηγή:https://artsandculture.google.com/asset/calcutta-and-bengal-famine/-AF0SjiYe1fSwQ</p>

2. Εντοπίσατε στις παραπάνω εικόνες κάποιου είδους ανισότητα; Αν ναι, καταγράψτε τες κάτω από την αντίστοιχη εικόνα.
3. Ανά δύο άτομα, επιλέξτε μία από τις εικόνες που επεξεργαστήκατε πριν και υποθέστε ότι αυτή η εικόνα είναι το μέσο μιας ιστορίας. Τι νομίζετε ότι έχει προηγηθεί και τι θα ακολουθήσει στη συνέχεια; Γράψτε ομαδικά με συντομία την εκδοχή σας σε ένα κοινόχρηστο έγγραφο της google ώστε να αποτυπώνετε τι έγινε πριν και τι μετά.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2^ο Φύλλο εργασίας

1. Δουλεύοντας σε τέσσερις ομάδες σκεφτείτε και καταγράψτε με συντομία μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι άνθρωποι σε σχέση με τις ανισότητες, τη φτώχεια και την πείνα.
2. Συνδέστε αυτά τα προβλήματα με κάποιον από τους τρεις Στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης που επιλέξατε στον παρακάτω πίνακα. Κάποια από τα προβλήματα που θα καταγράψετε μπορεί να σχετίζεται με περισσότερους από έναν στόχους οπότε μπορείτε να το τοποθετήσετε δύο ή τρεις φορές. Γιατί νομίζετε ότι συμβαίνει αυτό; Αιτιολογήστε προφορικά με συντομία την απάντησή σας.
3. Αφού ολοκληρώσετε την έρευνά σας παρουσιάστε τα αποτελέσματα στην ολομέλεια της τάξης.

	Στόχοι Βιώσιμης ανάπτυξης		
	<p>1 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΦΤΩΧΕΙΑ</p>	<p>2 ΜΗΔΕΝΙΚΗ ΠΕΙΝΑ</p>	<p>10 ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ</p>
Προβλήματα	Π.χ. ανεργία, μεγάλο ποσοστό αναλφάβητων	Π.χ. κλιματική αλλαγή, καταστροφή φυσικών πόρων	Π.χ. λίγες υπηρεσίες υγείας, ανισότητα εισοδημάτων

3^ο Φύλλο εργασίας

1. Δουλεύοντας σε ομάδες και με βάση αυτά που μελετήσατε στο προηγούμενο εργαστήριο:

α) Προσπαθήσετε να εντοπίσετε λόγους που καθιστούν αναγκαία την επίτευξη της Ατζέντας των 17 Στόχων σε συνάφεια με την εξάλειψη των ανισοτήτων, της φτώχειας και της πείνας.

β) Στη συνέχεια καταθέστε τις δικές σας ιδέες και προτάσεις που μπορούν να βοηθήσουν στην υλοποίηση της Ατζέντας 2030 μέσα από μία συζήτηση «Ανοιχτής γυάλας» στην ολομέλεια της τάξης!

	Ανισότητες	Μηδενική Φτώχεια	Μηδενική πείνα
Λόγοι που καθιστούν αναγκαία την επίτευξη της Ατζέντας των 17 Στόχων σε συνάφεια με την εξάλειψη των ανισοτήτων, της φτώχειας και της πείνας			

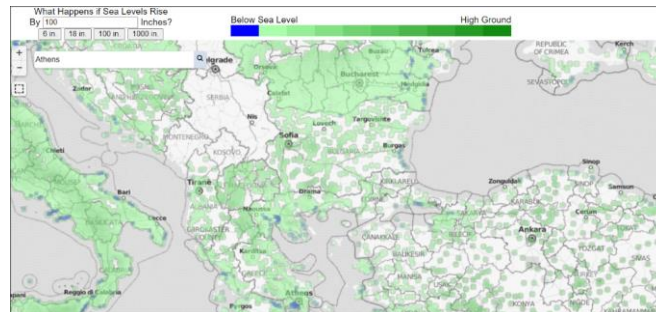
4^ο Φύλλο εργασίας

1. Ο παγκόσμιος διαδραστικός χάρτης πλημμύρας (Εικόνα 1) χρησιμοποιεί δορυφορικά δεδομένα της NASA για να δείξει τις περιοχές του κόσμου κάτω από το νερό και ποια περιοχή κινδυνεύει να πλημμυρίσει εάν αυξηθούν τα επίπεδα στάθμης. Εισάγοντας οποιονδήποτε αριθμό σε ίντσες, ο χάρτης θα δείξει ποιες περιοχές θα πλημμυρίσουν ή κινδυνεύουν και η αριστερή μπάρα θα εμφανίσει τον αριθμό των ατόμων που εκτοπίζονται.

-Μελετήστε τον χάρτη και αφού επιλέξετε μία περιοχή που σας ενδιαφέρει καταγράψτε τα πιθανά αποτελέσματα σε μερικά χρόνια.

-Νομίζετε ότι η κλιματική αλλαγή επηρεάζει τα φαινόμενα της φτώχειας, της πείνας και των ανισοτήτων; Ανακοινώστε προφορικά σε ομάδες τα ευρήματά σας στην ολομέλεια της τάξης.

Εικόνα 1. Διαδραστικός χάρτης πλημμύρας. Πηγή:
<http://globalfloodmap.org/Bangladesh>

2. Διαβάστε παρακάτω ένα κείμενο για την ξηρασία στην Κένυα και ένα κείμενο για την ιστορία ενός μικρού κοριτσιού από την Κένυα και απαντήστε στις ερωτήσεις που ακολουθούν. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει να απαντήσει σε ένα ερώτημα ή τα μέλη της ομάδας σας κατανέμουν τα ερωτήματα εσωτερικά και εργάζονται με σκοπό να πληροφορήσουν τα μέλη της ομάδας τους για τα ευρήματά τους.

Ερωτήσεις

- Ποιο; : Ποιο είναι το πρόβλημα;
- Πού; : Πού συμβαίνει;
- Πότε; : Πότε συνέβη; Επαναλαμβάνεται;
- Γιατί; : Γιατί συμβαίνει;
- Ποιος; : Ποιος εμπλέκεται στο πρόβλημα;
- Πώς; : Πώς μπορεί να ξεπεραστεί;

Κείμενο 1

2006, Κένυα: ξηρασία

Η μετεωρολογική υπηρεσία της Κένυας προειδοποίησε τις αρχές ότι οι ανεπαρκείς βροχοπτώσεις μπορεί να παρατείνουν την ξηρασία για ένα διάστημα που μπορεί να ξεπεράσει τους 12 μήνες. Οικονομική βοήθεια ζητεί η κυβέρνηση της Κένυας από τη

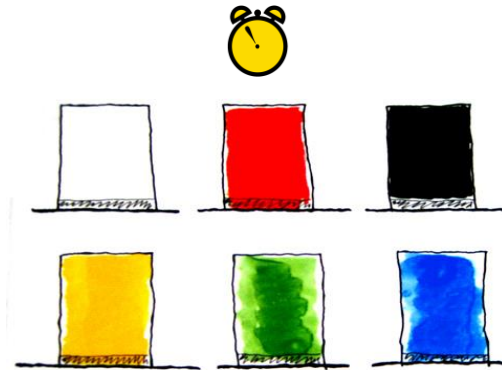
διεθνή κοινότητα, για να αντιμετωπίσει την κρίση από την παρατεταμένη ξηρασία. Έντεκα εκατομμύρια άνθρωποι σε Κένυα, Αιθιοπία, Σομαλία, Τζιμπουτί κινδυνεύουν από ενδεχόμενο λιμό, σύμφωνα με την Οργάνωση Τροφίμων και Γεωργίας (FAO) του ΟΗΕ.

Κείμενο 2

«Σε ηλικία 12 ετών η Αβον είχε την παρακάτω εμπειρία: Η Αβον μετά τη συνεχιζόμενη ξηρασία το 2006 ταξίδεψε με τη μητέρα της για πάνω από 2 μήνες από την Κένυα στην Αίγυπτο εξαιτίας της φτώχειας και της πείνας στην περιοχή.. Ο πατέρας της χάθηκε και τα δύο μικρότερα αδέρφια της αγνοούνται. Η ελπίδα της επανένωσης της οικογένειά τους, αλλά και για μια καλύτερη ζωή τους δίνει το κουράγιο να συνεχίσουν».

5^ο Φύλλο εργασίας
Τα έξι σκεπτόμενα καπέλα

1. Έξι σκεπτόμενα καπέλα (Υποθετικό σενάριο)

-Χωρισμένοι σε ομάδες αφού μελετήσετε το παρακάτω κείμενο συζητήστε και προσπαθήστε να δώσετε λύσεις στο συγκεκριμένο πρόβλημα που παρουσιάζεται:

«Στην περιοχή σας πολλοί άνθρωποι υποφέρουν από φτώχεια. Σας έχει ανατεθεί από εκπρόσωπο του Δήμου σας να προτείνετε κάποια μέτρα για την αντιμετώπιση της φτώχειας πολλών συνανθρώπων μας».

-Θα συνεργαστείτε και θα καταθέσετε τις απόψεις σας φορώντας ένα από τα καπέλα του DeBono ακολουθώντας την παρακάτω σειρά:

Άσπρο καπέλο:Ανταλλαγή ιδεών για το πώς μπορούν να εφαρμοστούν, ουδετερότητα ώστε να ταξινομηθούν/αξιοποιηθούν οι πληροφορίες μας.

Κόκκινο καπέλο:Πώς αισθάνομαι με την κατάσταση/πρόβλημα. Συμβολίζει τη διαίσθηση, το ένστικτο και τα συναισθήματα και σας επιτρέπει να εκφράσετε μία διαίσθηση χωρίς να τη δικαιολογήσετε.

Κίτρινο καπέλο:Αισιοδοξία και θετική λογική. Ποια είναι τα οφέλη από την κατάθεση προτάσεων.

Μαύρο καπέλο:Εμπόδια και δυσκολίες από την εφαρμογή. Είναι το καπέλο της σκέψης. Φορώντας αυτό το καπέλο θα αξιολογήσετε τα πιθανά προβλήματα, τον κίνδυνο και τις δυσκολίες. Μιλήστε για της αρνητικές πλευρές, της κινδύνους, της επιπτώσεις.

Πράσινο καπέλο:Εναλλακτικές λύσεις. Αποτελεί το καπέλο της δημιουργικότητας, των προκλήσεων και των αλλαγών.

Μπλε καπέλο:Σύνοψη συμπεράσματα. Διευθύνει τη διαδικασία της σκέψης. Είναι το καπέλο της γενικής επισκόπησης ή του ελέγχου. «Φοράω το μπλε καπέλο και πιστεύω ότι πρέπει...».

-Στο τέλος ανακοινώστε στην τάξη και «**ακούστε**» και τα άλλα καπέλα!

2.Αφού ολοκληρώσετε τη δραστηριότητα των έξι σκεπτόμενων καπέλων μπορείτε να οργανώσετε το δικό σας σχέδιο δράσης στην τοπική κοινωνία!Μπορείτε να αναζητήσετε υλικό και πληροφορίες από ιστοσελίδες και να καταγράψετε τοπικές οργανώσεις, διεθνείς οργανισμούς, φορείς που θα μπορούσαν να χρησιμεύσουν και ως συνεργάτες στη δράση σας(**Βλ. Παράρτημα ενδεικτικού πλάνου καταγραφής συνεργατών/υποστηρικτών**). Ενδεικτικά κατά τον σχεδιασμό της δράσης στην τοπική κοινωνία μπορείτε να προσπαθήσετε να απαντήσετε στα παρακάτω ερωτήματα:

- Τι μέτρα πρέπει να πάρουμε; Πώς θα μπορούσαμε να σπάσουμε τα βήματα σε μικρότερα;
- Ποιος εμπλέκεται στη δράση;
- Ποιος θα μπορούσε να μας βοηθήσει ώστε να είμαστε πιο αποτελεσματικοί, (άλλοι μαθητές/-τριες, εκπαιδευτικοί, μέλη της Πανεπιστημιακής κοινότητας, κοινοτικοί άρχοντες, πολιτικοί ηγέτες, εκπρόσωποι των ΜΜΕ κ.λπ.);
- Υπάρχουν διαδικασίες που πρέπει να ακολουθήσουμε;
- Τι εξοπλισμό θα χρειαστούμε για να ολοκληρωθεί αυτή η παρέμβαση (πρόσβαση σε εξοπλισμό – υπολογιστές);
- Απαιτείται κάποιο οικονομικό κόστος γι' αυτήν τη δράση;
- Τι πρέπει να μάθουμε και από ποιον/πού;

Παράρτημα

Ενδεικτικό πλάνο καταγραφής συνεργατών/υποστηρικτών

1. Οργανισμός:

Πρόσωπο επικοινωνίας:

Ημερομηνία επαφής:

Θέματα προς συζήτηση:

Δράσεις:

Τρόποι και μέσα επικοινωνίας:

2. Οργανισμός:

Πρόσωπο επικοινωνίας:

Ημερομηνία επαφής

Θέματα προς συζήτηση:

Δράσεις:

Τρόποι και μέσα επικοινωνίας:

3. Οργανισμός:

Πρόσωπο επικοινωνίας:

Ημερομηνία επαφής

Θέματα προς συζήτηση:

Δράσεις:

Τρόποι και μέσα επικοινωνίας:

Ερωτήσεις αυτοαξιολόγησης του προγράμματος

Αφού μελετήσετε το συγκεκριμένο πρόγραμμα Δεξιοτήτων «Καταπολεμούμε τις ανισότητες μέσα από τη βιώσιμη ανάπτυξη» προσπαθήστε να απαντήσετε στα παρακάτω:

1. Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Δεξιοτήτων έχει σκοπό να ευαισθητοποιήσει τους/τις μαθητές/-τριες στα μεγάλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι σήμερα παγκοσμίως αλλά και στη χώρα τους.

Σωστό

Λάθος

2. Ως προαπαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή αναφέρονται ενδεικτικά στο Πρόγραμμα: ηλεκτρονικά φύλλα εργασίας, αίθουσα με βιντεοπροβολέα και υπολογιστές (έναν για κάθε ομάδα) ή εργαστήριο πληροφορικής, διαδίκτυο, video, εικόνες, λογισμικά, χαρτόνι, τετράδιο, μολύβι.

Σωστό

Λάθος

3. Ο ρόλος του/της εκπαιδευτικού είναι σε όλη τη διάρκεια καθοδηγητικός και υποστηρικτικός και επισκέπτεται τις ομάδες εργασίας των μαθητών/-τριών.

Σωστό

Λάθος

4. Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του Προγράμματος κάποιες φορές οι μαθητές/-τριες εργάζονται ανά δυάδες ή ατομικά

Σωστό

Λάθος

5. Σε ποιες από τις παρακάτω Δεξιότητες στοχεύει περισσότερο το συγκεκριμένο πρόγραμμα;

Δεξιότητες Ζωής

Δεξιότητες Μάθησης

Δεξιότητες του νου

Δεξιότητες της τεχνολογίας και της επιστήμης

6. Ποια από τα παρακάτω θέματα πραγματεύονται στη διάρκεια των εργαστηρίων;

Ανισότητες

Εκπαίδευση

Ενεργός πολιτειότητα

Περιβαλλοντική μετανάστευση

Υποσιτισμός

Επιχειρηματικότητα

7. Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Δεξιοτήτων έχει μεγάλη ευελιξία καθώς μπορεί να αξιοποιηθεί ολόκληρο ή τμηματικά.

Σωστό

Λάθος

8. Στο τέλος κάθε εργαστηρίου του Προγράμματος υπάρχει δραστηριότητα κριτικού αναστοχασμού και τελικός κριτικός αναστοχασμός στο τελευταίο εργαστήριο.

Σωστό

Λάθος

9. Επιλέξτε τί από τα παρακάτω χρησιμοποιείται για την αξιολόγηση των μαθητών/-τριών:

Δείγματα εργασιών του/της μαθητή/-τριας (ατομικές ή ομαδικές)

Φύλλα εργασίας

Τεστ

Φύλλα αυτοαξιολόγησης μαθητή/-τριας

Κείμενα δημιουργικής γραφής

Στόχους μάθησης που έχει θέσει ο/η μαθητής/-τρια

10. Ο/Η εκπαιδευτικός και οι μαθητές/-τριες συναποφασίζουν για τον στόχο τήρησης του φακέλου, για το χρόνο έναρξης και το χρόνο ενημέρωσης, για το περιεχόμενο του, για το είδος των εργασιών που θα εμπεριέχει και για τον τρόπο που θα καταχωρούνται οι εργασίες τους.

Σωστό

Λάθος